

In het centrum van Zwolle staat sinds 1965 een prachtig beeld van Auguste Rodin: “Adam”. Zijn houding toont een man die een last torst. Het is een krachtpatser, maar hij heeft het zwaar. Wat draagt hij met zich mee? Hoe lang houdt hij het vol en schiet iemand hem te hulp om zijn last te dragen, wellicht over te nemen?

Prediker zei het al: in het leven zijn er goede en ook slechte tijden. Soms zit het erg tegen. Dan lijkt er geen uitweg of lichtpunt meer te zijn. Het beeld van Rodin staat op een plein dat, wellicht niet geheel toevallig, Grote Kerkplein heet. Wie herkent zich niet in dit beeld? Al is dat maar gedeeltelijk of kortstondig. Het kan heftig stormen, dichtbij maar ook verder weg. Naast de persoonlijke omstandigheden zijn er gebeurtenissen, waarbij medemensen lijden op een manier die niet voor te stellen is. Gevoelens van kwaadheid en frustratie komen anno februari 2025 bij mij op. Terwijl ik dit schrijf lees ik dat Aleksej Navalny precies een jaar geleden op 16 februari 2024 het leven liet. Hij kon zich niet inhouden en met onrecht leven. Als individu is er nagenoeg geen invloed op het grote wereldgebeuren mogelijk. Dan resten slechts de vragen over het hoe en waarom. Met zorg de toekomst tegemoet zien, ik zal de enige niet zijn. “Prediker” onderzocht dit en je kunt zijn overwegingen en conclusies in het gelijknamige hoofdstuk in de Bijbel nalezen (Prediker, o.a. hoofdstuk 3.)

In de recente geschiedenis, en ook ver daarvoor, zijn er voorbeelden van mensen die onder zware omstandigheden desondanks opstonden. Zij droomden van een mooiere toekomst en het werken daaraan werd hun missie en levensdoel. De Amerikaanse baptistendominee Martin Luther King was één van hun. Hij streed tegen discriminatie en kansenongelijkheid van zijn medeburgers met Afrikaanse roots. In 1963 sprak hij in een speech de beroemde woorden: “I have a dream”.

Nu kun je dromen van een mooi nieuw huis of het behalen van dat ene diploma, maar dat is niet waar het hier over gaat. Het gaat niet over eigen gewin of belang, maar het is breder, dient meer een “hoger doel” en vaak het belang van de ander. Veelal gaat het over normen en universele waarden, over vrijheid en de medemens.

In het midden van de paradijselijke Hof van Eden stond een bijzondere vruchtboom, waarvan het Adam en Eva verboden was om van te eten. Zij deden dat toch en op dat moment *verloren zij wat hun zo eigen was: een eeuwig leven.* De gevolgen van deze "zondeval" waren omvangrijk. Zij moesten dit Paradijs achter zich laten (Genesis 3 vers 22 en 23). Dit deel van de Schepping is moeilijk te doorgronden, maar toch bepalend voor het toen en nu.

God gelooft in zijn schepping, in Adam en in Eva. Generaties later bood Hij hen een tweede kans: "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar *eeuwig leven hebbe*" (Johannes 3: 16) !

Hij kwam ook voor degenen die al "aan gene zijde" zijn.

Rodin maakte zijn bronzen beeld rond 1881. Bij de vormgeving en bij details als de handen werd hij geïnspireerd door de plafondschildering van Michelangelo in de Sixtijnse Kapel (Vatica-anstad , jaren 1508-1512: fresco “De Schepping”). Daar steekt God Adam zijn hand toe en zal hem tot leven wekken. En Adam reikt naar Hem: een wereldwijd beroemd geworden gebaar met grote symboliek.

Maar met Kerst gebeurde er wat anders: “Vreed’ en heil wordt gebracht, aan een wereld, verloren in schuld; Gods belofte wordt heerlijk vervuld”. Met Kerst worden deze woorden gezongen (in het lied “Stille nacht, heilige nacht…”). God wil de in het Paradijs verloren band met "de mens" herstellen. Hij zendt zijn Zoon naar de wereld en zijn naam is Jezus. Deze naam is afgeleid van Jesjoea, een afkorting van Jehosjoea (“Jozua”), wat “Jahwe (God) is verlossing” betekent. Hij komt met een missie en die werd zijn droom en boodschap: “heb de Here, uw God, lief…en heb uw naaste net zo lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van de Wet en de Profeten…” (Mattheüs 22 vers 37 e.v.). Eén van zijn toehoorders, een schriftgeleerde, reageert: "Inderdaad, meester, wat u zegt is waar…" En Jezus antwoordt: "U bent niet ver van het koninkrijk van God." (Marcus 12 vers 33-34).

Goede Vrijdag en Paasochtend: Jezus sterft aan het kruis, maar staat na drie dagen op uit de dood. Hij neemt de zonden op zich van ieder die Hem volgen zal en aan hen wordt vergeving geboden. Vergeving is de sleutel tot vrijheid. Het gebeurde ruim tweeduizend jaar geleden: "met Pasen" reikt God ons zijn hand, biedt God ons vergeving en bevrijding. Voor eeuwig. Ook aan de Adam die het zo moeilijk heeft. Hij kan zijn krachten hervinden en een heel ander perspectief krijgen.

De cabaretier Paul van Vliet hield in het theater zijn publiek vaak een spiegel voor. Ook wilde hij hun zowel humor als een boodschap van hoop meegeven. In 1998 schreef hij het liedje “De oude droom”. De eerste zin ervan luidt: “Er was eens een droom en die droom leek vervlogen.” In de tekst staat dat, wie die droom ontmoet en omarmt, krachten zal ontvangen en vergezichten zal krijgen. Zij zullen worden meegenomen “langs wegen van liefde.” En daarbij denk ik aan een hoofdletter.

Paul van Vliet: *“DE OUDE DROOM"*

Er was eens een droom en die droom leek vervlogen
En hij scharrelde eenzaam en oud door de stad
Door vrienden van vroeger verlogend bedrogen
Een karikatuur die zijn tijd had gehad

En die stokoude droom ging langs deuren van huizen
Waar ooit hij het stralende middelpunt was
Geliefd en aanbeden een held in 't verleden
Met een kroon op zijn hoofd en met vleugels van glas

En hij nam ons mee langs wegen van liefde
Naar hoog in de bergen naar toppen van kracht
En het uitzicht daarboven was niet te geloven
Zo mooi en zo ver en nog nooit zo gedacht
Maar die stokoude droom zwerft nu door de straten
Verhongerd vermagerd verarmd en half blind
Niemand heeft tijd om wat met hem te praten
Alleen af en toe nog een gek of een kind

Dus als je hem tegen komt een dezer dagen
Haal hem in huis probeer het een keer
Geef hem een stoel en dan moet je hem vragen
Hee ouwe droom hoe zat het ook weer
Dat jij ons meenam langs wegen van liefde
Naar hoog in de bergen naar toppen van kracht
De wereld hervormen de hemel bestormen
Met nieuwe ideeën nog niet eerder gedacht

Want die stokoude droom heeft nog heel veel te geven
Hij heeft een geheim en dat zijn wij soms kwijt
Maar hij zal ons ooit allemaal overleven
Hij is zo oud als de wereld maar zo jong als de tijd
Maar je moet hem beschermen je moet hem verzorgen
Je moet hem koesteren onder de zon
Je moet hem vertrouwen en vandaag al of morgen
Weet je het weer waar het ooit om begon

Dan neemt hij je mee weer langs wegen van liefde
Naar hoog in de bergen naar toppen van kracht
En daar zal dan blijken dat je verder kunt kijken
En hoger kunt reiken dan je ooit had gedacht

Op YouTube is **dit lied te beluisteren**:

https://youtu.be/o8X11B4Rjpw?si=ETT8C_g7yNJPpQhl

PS 1: Het beeld "Adam" kreeg als titel "de Schepping van de mens". Deze Adam maakte deel uit van een tweeluik: Rodin maakte namelijk ook een Eva (uiteindelijk in 1899 tentoongesteld). De oorspronkelijke gedachte van de beeldhouwer was om de eerste zondaars te verbeelden. Zij

lijden en Adam richt zijn handen naar de aarde waar hij verbinding mee heeft, en waar zijn naam van afgeleid is (naast de betekenis van "mens" of "man" staat het Hebreeuwse woord adamah voor "aarde"). Wereldwijd zijn er slechts zes afgietsels van dit beeld. In belangrijke musea, maar deze staat wel op een plein in ons eigen Zwolle!

PS 2: Dit artikel is een publicatie van de redactie van Actueel, gemeenschap Haarlem. Bijdrage: H. de Vries.

23. februari 2025

Summa. Legis.
GHY. SVLT LIEF HEBBE
DEN HEERE VWE GOD
MET GHEELVW HERTE
ENDE MET GHEEL VW
ZIELE ENDE MET GHE
VW VERSTANT.
EN GHY SVLT VWE
NAESTEN LIEF HEBBE
ALS Y SELVEN.
Mat 22.37. 39.
Ct Euangelij
WANT ALSOO LIEF
HEEFT GODT DE WE
RELT GEHADT DAT HY
SYNE EENIGH GEBOREN
SONE GEGEVE HEEFT
OP DAT EEN YEGHELYCK
DIE IN HEM GELOOFT NIET
EN VERDERVE MAR HET
EEWIGE LEVEN HEBBE.
Ioan 3. 16.

